

POCU 784/6/24/139602 Didact Acces

DidactAcces
POCU/784/6/24/139602

Sesiune de consiliere și orientare pentru dezvoltarea de parteneriate între școli, autorități locale, instituții locale, ONG-uri și comunitate, în vederea sprijinirii copiilor din județul Brăila cu părinți plecați în străinătate

Activitatea 5.1. Dezvoltare de parteneriate între școli, autorități locale, instituții locale, ONG-uri și comunitate

Tema: Managementul susținerii copiilor ai căror părinți sunt plecați în străinătate în cadrul parteneriatului școală-familie-comunitate la nivelul județului Brăila

Expert Raluca-Violeta Marica
21 aprilie 2023

Proiectul DidactAcces – POCU/784/6/24/139602 are ca principal obiectiv acordarea de suport educațional pentru disciplinele matematică, informatică și sprijin psiho-social pentru 270 preșcolari și elevi din județul Brăila, din care minimum 28 aparținând minorității rrome și minimum 44 din mediul rural care au cel puțin un părinte plecat în străinătate în ultimele șase luni. De asemenea, în cadrul proiectului se vor oferi servicii de consiliere socială și servicii de dezvoltare parentală pentru minimum 200 de reprezentanți ai copiilor din grupul țintă (părinți/tutori/persoane) care au în grijă copiii cu părinți plecați la muncă în străinătate.

Activitatea 5.1. *Dezvoltare de parteneriate între școli, autorități locale, instituții locale, ONG-uri și comunitate* are rolul de a crea o structură consultativă comunitară pentru a contribui la nivelul județului Brăila la o mai bună identificare, protecție și monitorizare a copiilor având părinți plecați în străinătate, precum și în scopul asigurării sustenabilității din perspectiva instituțională și/sau financiară.

Vom aborda câteva aspecte legate bunele practici în managementul educațional în cadrul parteneriatului școală-familie-comunitate la nivelul școlilor din județul Brăila care au elevi ai căror părinți sunt plecați în străinătate.

Speranta este cea care ii face sa depaseasca apasarea sufleteasca ce ii domina zi de zi. Asa ar putea fi prezentata starea in care se afla multi copii cu parinti plecati in strainatate, dar cateva fraze nu pot descrie drama care se ascunde in sufletul pustit al micutilor. Desi cei mai multi nu mai au de ceva vreme probleme financiare majore, ei sunt coplesiti de dor, un sentiment sfasiator pentru oricine, cu atat mai mult pentru un „omulet” de doar cativa ani, dar si pentru un adolescent. Fenomenul creat prin plecarea parintilor la munca in strainatate, lasandu-i pe copii in grija diverselor persoane, altele decat parintii naturali, ia amploare pe an ce trece. In aceste conditii este nevoie de multa rabdare si tact din partea cadrelor didactice, dar si a celor din jur pentru a fi depasite momentele grele ale singuratatii. Deseori, copiii care se simt parasiti sunt personaje ale conflictelor, fie cu ceilalti copii, fie intre generatii, daca sunt educati, chiar si temporar, de varstnici, cum sunt bunicii.

UNIUNEA EUROPEANĂ

PROIECT COFINANȚAT DIN FONDUL SOCIAL EUROPEAN PRIN PROGRAMUL OPERAȚIONAL CAPITAL UMAN 2014-2020

Cunoscuta rautate a celorlalti copii, izvorata totusi din inocenta specifica varstei, duce deseori la situatii de violenta verbala, dar si fizica. Ne confruntam in scoala cu problema copiilor lasati in grija unui parinte, a rudelor sau chiar a vecinilor care nu le pot oferi dragostea de care ei au nevoie, sfaturi sau sprijin. Foarte multi dintre ei sunt violenti, retrasi si introvertiti, cu rezultate scazute la invatatura, iar toate acestea din cauza lipsei de atentie, atat de necesara la varsta lor. De multe ori nici nu avem cunostinta de situatia lor, nefiind anuntati de parinti inaintea plecarii la munca in strainatate. Pentru toti acestia este necesara o mai mare implicare nu doar din partea cadrelor didactice, ci si a celor in grija carora sunt lasati. Au fost situatii in care elevii s-au batut, cei cu parintii plecati din tara simtindu-se jigniti de referirile mai putin magulitoare ale celorlalti la adresa parintilor lor.

SOCIETATEA NAȚIONALĂ SPIRU HARET
PENTRU EDUCAȚIE, ȘTIINȚĂ ȘI CULTURĂ

INSPECTORATUL ȘCOLAR
JUDEȚEAN BRĂILA

Au plecat la munca in strainatate pentru un trai mai bun si au lasat in urma copii care nu prea inteleg de ce sunt nevoiti sa stea in grija rudelor si nu sunt ingrijiti de propriii parinti. Familii intregi de tineri au plecat in tarile Europei de Vest, unde au gasit locuri de munca mai bine platite, lasandu-si copiii acasa. Cu toate ca o parte dintre ei au avut parte de o vacanta de vara frumoasa alaturi de cei dragi veniti de departe, unde li s-au indeplinit toate poftele, acum, dupa plecarea parintilor, le-au ramas doar amintirile; sclipirea din ochi dispare ca si zambetul si surasul de pe fetele lor. Putin sunt acei parinti care isi duc cu ei copiii in strainatate. Intampina greutati in acomodare -o alta limba, alti prieteni, alt mod de viata.

Potrivit psihologilor, lipsa de afectivitate, dar si de supraveghere, precum si sumele importante de bani pe care le au de multe ori la dispozitie ii maturizeaza pe copii inainte de vreme, facandu-i uneori sa recurga la fapte reprobabile. Putine sunt insa exceptiile, cand adolescentii maturizati devreme accepta situatia si se zbat pentru a deveni ceva in viata.

O zi din viața unui copil cu părinți plecați în străinătate arată în felul următor:

Se trezește dimineața și nimeni nu i-a pregătit micul dejun, cu o mână mănâncă ce e la îndemână, cu cealaltă își îndeasă în ghiozdan cartile și caietele cu temele poate nefacute. Alege din maldarul de haine ce nimereste și pleacă spre școală. Dacă are chef, ajunge și la ore. Dacă se întâlnește pe drum cu „gasca” în care a învățat să fumeze, amână pe altă dată muștrările profesorilor. Barul din colțul străzii îl așteaptă, este mult mai primitiv decât clasa. Oricum n-are cine să-l laude dacă ia o notă mare. După ce pierde toată ziua cu nimicuri amăgitoare, se-ntoarce acasă, îi minte pe cei cu care a fost lăsat că n-are teme de făcut, mai pierde ceva vreme uitându-se poate la televizor sau jucându-se pe calculator, apoi adoarme întrebându-se când o să-l sune mama sau tata și dacă părinții lui se mai gândesc la el.

- Te-ai gandit vreodata sa pleci la munca in strainatate pentru a-i asigura copilului tau conditii materiale mai bune?
- Ai fost nevoit sa iti parasesti familia pana acum?
- Cum crezi ca este bine sa procedeze un parinte care nu reuseste sa castige in tara suficieni bani pentru familia sa?

Adolescenta este o perioada de conflicte si stres, caracterizata de o dispozitie schimbatoare, conflicte interioare si rebeliune. Multi adolescenti experimenteaza comportamente ingrijoratoare sau periculoase, dar experimentarea nu duce la probleme permanente decat la un grup restrans de adolescenti. Cei care manifesta probleme grave comportamentale sau emotionale tind sa aiba o istorie de viata plina de probleme similare incepand din copilarie.

Cresterea numarului de probleme in adolescenta poate fi legata de efecte personale si sociale ale schimbarilor fizice si mai important, de momentul aparitiei acestor schimbari. Voi arata impactul afectiv pe care il are o familie destramata in viata unui adolescent.

Important este numarul de emigranti care decid sa ramana acolo sau sa isi prelungeasca perioada de sedere, acestia reprezinta un procent semnificativ. Cu cat petrec mai mult timp in strainatate, emigrantii se gandesc din ce in ce mai putin la intoarcerea in tara si la consecintele plecarii lor. Acasa le raman copiii lipsiti de sprijin si de afectiune. Sociologul Dumitru Sandu este de parere ca o parte din banii pe care provin de la emigranti ar trebui sa fie destinati, cu sprijinul autoritatilor locale, pentru consilierea psihologica si asistenta sociala a copiilor care raman in grija unuia din parinti sau chiar in grija bunicilor.

UNIUNEA EUROPEANĂ

PROIECT COFINANȚAT DIN FONDUL SOCIAL EUROPEAN PRIN PROGRAMUL OPERAȚIONAL CAPITAL UMAN 2014-2020

Copiii ai caror parinti pleaca la munca in strainatate sunt tristi si depresivi, cu tendinte autodistructive. Se releva faptul ca atitudinea adolescentilor ai caror parinti sunt plecati la munca este asemanatoare cu cea a copiilor din familiile monoparentale. Astfel, desi plecarea la munca este temporara, efectele asupra copiilor pot fi resimtite ca in cazul pierderii unui parinte prin divort sau deces. Principalul efect negativ se remarca la nivelul psihologic. Desi nu exista semnalmente in cazul sanatatii fizice, moralul adolescentilor cu parinti emigranti este mult mai scazut decat al celorlalti. Ei prezinta adesea simptome de anxietate, depresie si nervozitate, sunt mult mai nelinistiti si mai ingrijorati ca inainte de plecarea parintilor si plang mai mult.

SOCIETATEA NAȚIONALĂ SPIRU HARET
PENTRU EDUCAȚIE, ȘTIINȚĂ ȘI CULTURĂ

INSPECTORATUL ȘCOLAR
JUDEȚEAN BRĂILA

Docu/784/6/24/139602

UNIUNEA EUROPEANĂ

PROIECT COFINANȚAT DIN FONDUL SOCIAL EUROPEAN PRIN PROGRAMUL OPERAȚIONAL CAPITAL UMAN 2014-2020

Aceste neajunsuri contribuie la incapacitatea de a identifica și monitoriza situația copiilor cu părinți emigranți care sunt mult mai expuși anumitor pericole. În acest sens, consumul de substanțe interzise minorilor are o incidență mai mare în rândul adolescenților. Aceștia au avut cel puțin o dată probleme cu poliția, s-au bătut cu alți copii, determinând profesorii să atragă atenția familiei. Situația este cu atât mai gravă, cu cât cei mai mulți dintre copiii vizati vin cu mai mică plăcere la școală, au rezultate mai slabe, mai multe absente, mai multe corigente și au mai des nota scăzută la purtare decât cei supravegheați de către părinți. Persoanele în grijă cărora rămân (rude) nu fac față de cele mai multe ori schimbărilor ce intervin în comportamentul adolescentului, neputând fi un sprijin suficient pentru aceștia.

SOCIETATEA NAȚIONALĂ SPIRU HARET
PENTRU EDUCAȚIE, ȘTIINȚĂ ȘI CULTURĂ

ISJ
BRĂILA
INSPECTORATUL ȘCOLAR
JUDEȚEAN BRĂILA

Docu/784/6/24/139602

Studiile psihologice efectuate arata ca lipsa unuia dintre parinti duce la deteriorarea imaginii de sine, adolescentii demonstrand o autoperceptie lacunara, caracterizata prin predominarea eului fizic sau psihologic si, in multe cazuri – a celui filozofic, aceste rezultate denotand inacceptarea statutului social si dificultati de integrare sociala, precum si o autocunoastere fragmentara, asociata unei tensiuni interne puternice.

Copiii ai caror parinti sunt plecati la munca in strainatate, cu sau fara contracte legale, reprezinta o categorie expusa riscurilor si situatiilor de pericol, care duc in ultima instanta la incalcarea si nerespectarea drepturilor acestora.

Privarea de afectiunea si supravegherea parinteasca ii fac pe acesti copii sa devina vulnerabili in plan afectiv – motivational, riscand sa abandoneze scoala, incepand sa absenteze de la scoala, devenind indisciplinati, diminuandu-si performantele la invatatura, suferind deviatii de comportament, ori fiind atrasi de alti tineri sa comita fapte care nu corespund normelor aprobate de societate.

Absenta parintilor are o influenta negativa asupra copiilor, mai multe riscuri ameninta sanatatea si dezvoltarea copilului. Copiii au nevoie de sprijin atunci cand incearca sa inteleaga de ce trebuie sa plece parintii lor. De asemenea au nevoie de sustinere atunci cand infrunta suferinta legata de despartire. Copilul va suferi in lipsa parintilor. La inceput ii va fi dor si va plange, apoi va fi trist pentru ca va trebui sa faca fata greutatilor vietii fara sprijin din partea parintilor.

Oricare ar fi varsta copilului, chiar daca nu poate inca sa mearga, sa vorbeasca sau sa numere, ori este deja un adolescent, el traieste cu greu plecarea unui parinte sau lipsa ambilor. Un copil cu parintii plecati la munca in strainatate simte ca este singur si lipsit de protectie. Chiar daca ramane sub supravegherea unei rude, el se simte parasit, pentru ca nu-i are alaturi pe cei mai importanti oameni, parintii lui.

Pentru ca mama si tata nu sunt aproape de el cand are nevoie, el nu este sigur de sine. Acest copil nu simte ca acasa il asteapta cineva care tine la el si care il va intreba cum i-a trecut ziua. In lipsa ambilor parinti, copilul gaseste cu greu o persoana de incredere, cu care sa discute despre lucrurile care il preocupa. El n-are cui sa impartaseasca emotiile si gandurile si nu are cui sa ceara un sfat atunci cand intampina greutati.

Copilul care ramane pentru o perioada fara parinti, mai ales cand este mic, se simte dezorientat; deseori are tulburari de somn, devine agresiv sau foarte trist, nu vrea sa comunice si nu-si doreste nimic in afara de reunirea familiei. De multe ori scade reusita lui scolara. Gasim acesti copii aproape in fiecare scoala.

Atunci cand copilul se simte singur, cand nu poate comunica in fiecare zi cu ceilalti membri ai familiei, grupul de prieteni devine un loc in care el se simte important si isi poate impartasi emotiile care il coplelesc. De obicei acest grup de prieteni este alcatuit din copii cu aceeasi soarta –cu parinti care au ales munca in strainatate ca solutie pentru o viata mai buna.

Despartirea de parinti este grea si pentru cei maturi. Copiii sufera si ei, iar adultii vor sa-i protejeze de suferinta. Ce putem face pentru a gasi intelegerea copilului atunci cand e vorba de plecare?

Iată câteva sugestii pentru a pregăti copilul pentru plecarea dumneavoastră:

- Vorbiti cu copilul , vorbiti si iar vorbiti – vorbiti despre plecare cu mult inainte, pentru ca la inceput va reactiona negativ
- Aratati copilului ca intelegeti ce simte – oferiti-i prin fantezie ce nu-i puteti da in realitate
- Explicati-i copilului cum ati ajuns la ideea de a pleca peste hotare
- Nu va impuneti autoritatea – adresati-va cu respect, comunicandu-i in acelasi timp sentimentele si dorintele dumneavoastră
- Alegeti impreuna strategiile de adaptare – convorbiri telefonice frecvente, suportul unei rude etc.

Implicarea elevilor ai caror parinti sunt plecati la munca in strainatate intr-un program de consiliere si de socializare este necesara in vederea ameliorarii problemelor de dezvoltare cu care se confrunta, precum si a integrarii lor scolare si sociale optime. Acestia pot fi astfel ajutati sa inteleaga faptul ca parintii lor sunt plecati, prevenindu-se astfel situatiile de esec scolar, abandon scolar, refugiul in bauturi alcoolice, droguri, implicarea copiilor in activitati ilicite ale bandelor de cartier, instalarea si dezvoltarea unor potentiale tulburari psihice.

Vă mulțumesc!